

Artikel uit het bulletin van de
Antwerpse Vereniging voor Bouwhistorie en Geschiedenis*

(*vzw opgericht in 1963, tot juni 2007 Antwerpse Vereniging voor Bodem en Grotonderzoek)

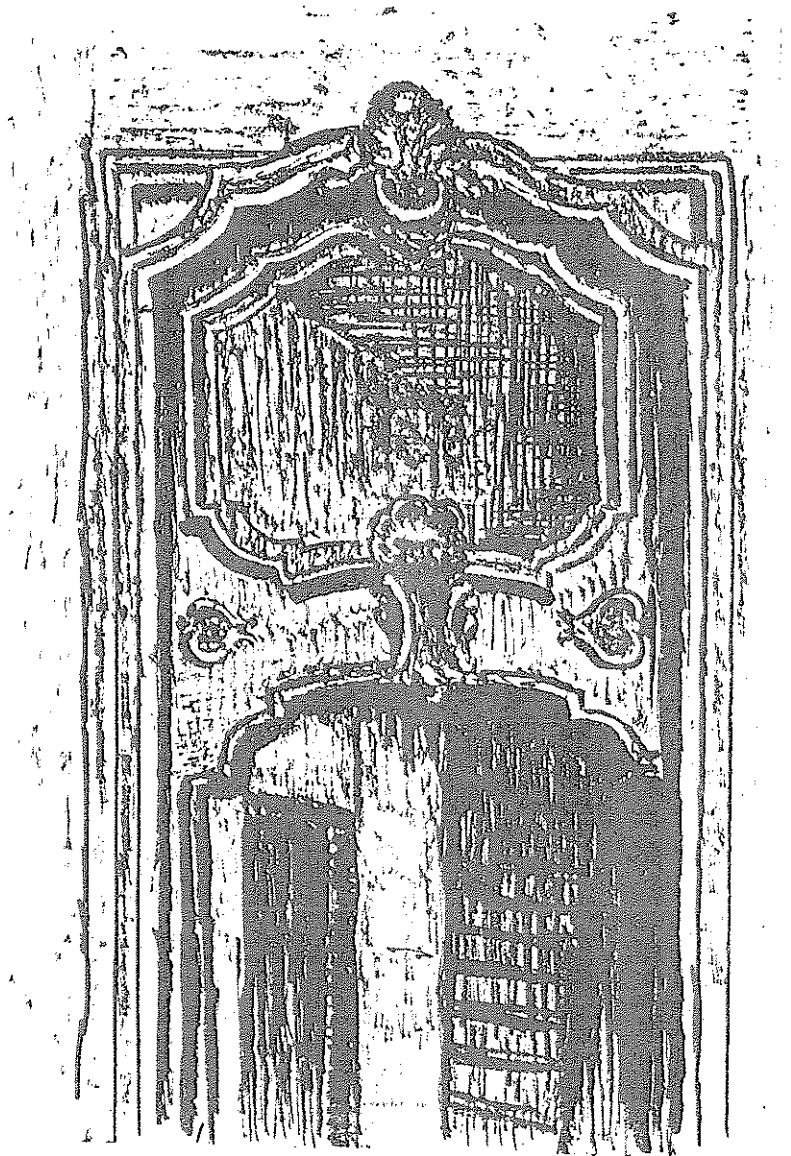
Brenders, F., 'Monumentenzorg en administratie. 7', *Bulletin van de Antwerpse vereniging voor bodem- en grotonderzoek*, 1979/9-10, 19–21.

Download van: <http://www.avbg.be/bulletin.html>
Contact: <http://www.avbg.be/contact.html>

© 2008-2009 Tim Bisschops & Antwerpse Vereniging voor Bouwhistorie en Geschiedenis vzw. Tekst en afbeeldingen strikt voor persoonlijk gebruik. Publiek of commercieel gebruik enkel mits schriftelijke toestemming van het bestuur van de AVBG.

antwerpse vereniging voor
bodem - en grotonderzoek.

BULLETTIN nr 9-10

maandelijkse uitgave
jaargang 1979

Monumentenzorg en administratie . 7

VII DE SUBSIDIERING

Het principe van de subsidiëring wordt bepaald in artikel 2 van de wet van 7 augustus 1931.

Voor gebouwen in privébezit bedraagt de verdeling traditioneel: 50% voor de staat, 10% voor de provincie en 10% voor de gemeente. De eigenaar draagt bij voor de overige 30%. Deze verdeling wordt voor elk dossier afzonderlijk vastgelegd bij Koninklijk Besluit.

In artikel 8 van het decreet van 3 maart 1976 wordt een nieuwe regeling voor deze subsidiëring in het vooruitzicht gesteld. Deze is echter nog steeds in voorbereiding. Derhalve geldt het boven aangehaalde principe van verdeling.

Het principe van subsidiëring is duidelijk omschreven in de wet van 1931. Het betreft werken die nodig zijn voor het behoud van de historische waarde van het gebouw. In de praktijk komt dit er op neer dat enkel de werken betoelaagd worden die nodig zijn ter versteviging van het gebouw: herstellen van gevels en bedakingen, herstellen van onderdelen van het oorspronkelijk interieur zo dit mee beschermd is, beveiligen van het monument tegen vocht, zowel stijgend grondwater als water dat langs elders kan indringen, opnieuw verankeren van gevels, eventueel aan een betonskelet. Andere werken, zoals verwarming, electriciteit, warmteisolatie, inrichtings- en comfortwerken worden niet betoelaagd.

Bij het opstellen van het dossier en het samenstellen van de kostenraming is het van belang dat een duidelijk onderscheid gemaakt wordt tussen deze verschillende werken. Het wordt dan ook gevraagd dat deze raming in twee kolommen zou opgesplitst worden met in de ene kolom de subsidieerbare posten en in de andere de niet-subsidieerbare. Dit onderscheid moet tot in elk detail worden doorgevoerd, zo moeten bijvoorbeeld de metselwerken gesplitst worden in metselwerken die als een werkelijke restauratieve ingreep te begrijpen zijn en de metselwerken nodig om modern comfort te installeren. Dit onderscheid moet overigens reeds duidelijk blijken uit de gedetailleerde meetstaat.

In vele kringen heerst nog steeds de mening dat alle werken betoelaagd worden. In feite is het slechts een welomschreven gedeelte dat in sommige gevallen vrij aanzienlijk kan zijn.

Deze beperking tot de originele historische elementen vindt zijn verklaring in het feit dat de werken nodig te beveiliging en herstel van deze delen een reële meerkost meebrengen die aanzienlijk kan verschillen van nieuwbouw. De subsidiëring dient om deze meerkost te overbruggen. De andere werken daarentegen zijn werken die in ieder geval door de eigenaar zullen uitgevoerd worden; bij het bewoonbaar maken van een niet beschermd pand worden even goed een

ingerichte keuken, een badkamer, een modern sanitair, centrale verwarming enz. ingebouwd als bij een beschermd pand.

Om een subsidiëring te bekomen is een zekere procedure vereist. Vooraleer enig dossier terzake wordt neergelegd verdient het aanbeveling dat de eigenaar aan de minster de principiële belofte van toelage aanvraagt. Hierin wordt aangekondigd dat een dossier zal opgesteld worden voor een restauratie en hoeveel deze werken ongeveer zullen kosten. Deze eerste benaderende raming moet evenwel reeds geschieden volgens het verdelingsprincipe van enerzijds restauratiewerken, anderzijds inrichtings- en comfortwerken. Dit moet toelaten reeds in een zeer vroeg stadium het nodige bedrag in te schrijven op een te voorziene begroting. Hierna kan het volledige dossier zoals dat reeds eerder beschreven werd, ingediend worden.

Na goedkeuring van dit dossier wordt aan alle betrokken partners, zijnde de eigenaar, de provincie en de gemeente een voorstel gedaan waarbij hun aandeel in de onkosten wordt bepaald. Wanneer de antwoorden van de betrokkenen bekend zijn, kan het Koninklijk Besluit worden opgemaakt dat machtiging verleent tot het uitvoeren van de geplande werken en dat tevens procentueel het aandeel van alle belanghebbenden vastlegt. Na de betekening van dit besluit aan de eigenaar kan overgegaan worden tot een aanbesteding der werken. Deze aanbesteding is verplicht aangezien bij de toewijzing het principieel van de concurrentie moet kunnen spelen. Deze aanbesteding mag gebeuren onder vorm van een beperkte aanbesteding waarbij zowel aannemers met een erkenning D 24 (specialisatie restauratie oude gebouwen) als met een erkenning D (algemene bouwwerken) kunnen gecontacteerd worden. De biedingen worden verzameld door de architect en door hem geopend in het bijzijn van een vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg en afgevaardigden van de verschillende inschrijvers. Het werk wordt toegewezen aan de laagste bidder. Op basis van het bedrag door de laagste bidder voorgesteld wordt het bedrag van het staatsaandeel bepaald. Wanneer deze som is vastgelegd kan het bevel tot aanvang der werken gegeven worden. De aannemer dient een maandelijks vorderingsstaat in waarbij de eigenaar zijn aandeel, 30% rechtstreeks aan de aannemer uitbetaalt. Voor de overige 70% moet de aannemer zijn vorderingsstaat rechtstreeks naar de Rijksdienst sturen die op zijn beurt zorgt voor de uitbetaling door de overige instanties.

Naast deze gewone subsidiëring bestaat er voor de openbare gebouwen dit wil zeggen gebouwen toebehorend aan de provincie, gemeentebesturen, kerkfabrieken, OCMW's en andere publieke instellingen een spoedprocedure die toelaat onmiddellijk dringende werken uit te voeren tot een maximum bedrag van 500.000 Fr. Het volstaat dat de eigenaar deze procedure aanvraagt waarna hij een offerteaanvraag inricht bij enkele plaatselijke aannemers. Op een bijeenkomst met afgevaardigden van het rijk, de provincie, de gemeente en de eigenaar worden deze biedingen onderzocht en wordt een proces-verbaal van hoogdringendheid opgemaakt. Tegelijk worden de werken toegewezen aan de laagste bidder. De werken mogen onmiddellijk worden uitgevoerd. Het is de bedoeling door deze werken die slechts een voorlopig karakter mogen hebben verder verval te voorkomen in afwachting van een grondige en volledige restauratie. Het opmaken van dit dossier moet zo vlug mogelijk na het uitvoeren van de dringende werken worden opgemaakt.

Deze procedure geldt slechts voor de openbare gebouwen. Een

gelijkaardige procedure wordt echter voorbereid voor de private gebouwen.

Tenslotte moet nog melding gemaakt worden van de onderhoudswerken. Zoals reeds hoger uiteen gezet komen deze werken niet voor betoelaging in aanmerking. Hierop wordt evenwel een uitzondering gemaakt wanneer het uitvoeren van deze werken het gevolg is van een restauratie en wanneer ze betrekking hebben op de gerestaureerde delen.

Tot slot nog deze bemerkingen: laat het niet tot een restauratie komen maar verzeker de bewoonbaarheid door regelmatig onderhoud. Indien toch restauratie nodig is, hetgeen in vele gevallen spijtig genoeg voortkomt precies uit een gebrek aan onderhoud, laat dan het effect van de restauratie niet verloren gaan door een hernieuwd nalaten van regelmatige onderhoudsbeurten. Ook een gerestaureerd gebouw heeft zijn regelmatige onderhoudsbeurten nodig.

F. Benders